

Vuoden 2026 talousarvio ja vuosien 2027-2028 taloussuunnitelma

KHALL 04.11.2025 § 230

Talousjohtaja ja kunnanjohtaja

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan kunnanvaltuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin vastuut ja velvoitteet.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä kunnanvaltuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiselle turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarvio ja -suunnitelma koostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmasta sekä investointi- ja rahoitusosasta. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelman laatiminen on perustunut voimassa oleviin kuntastrategiaan, elinvoimaohjelmaan, laajaan hyvinvointikertomukseen sekä talouden tasapainottamisohjelmaan. Kunnan tekemät omaisuusjärjestelyiden vaikutukset näkyvät merkittävänä sijoitusomaisuutena sekä vahvana taseena mutta tulevana vuosina on kiinnitettävä erityistä huomiota käyttötalouden kulurakenteeseen ja investointien kokonaismäärään. Tällä tavoin pystymme taittamaan velkaantumisen ja kääntämään velan määrän laskuun.

Kunnan investointimenot lähtivät laskemaan vuonna 2025 ja tavoite on, että tulevien vuosien investoinnit asettuvat poistojen tasolle tai niiden alle.

Kunnan tulopohja rakentuu pääsääntöisesti verotuloista ja valtionosuuksista. Tällä hetkellä kunta ei pysty rahoittamaan kaikkia investointeja omalla tulorahoituksellaan, vaan suurin osa rahoituksesta tapahtuu velkarahoituksella.

Kunnan taloutta tarkastellessa korostetaan kuntakonsernin näkökulmaa kuntalain mukaisesti. Sotkamon kuntakonsernin rakenne on vuonna 2026 nykyisen kaltainen ja uusien, vuonna 2024 aloittaneiden yhtiöiden, toimintaa pyritään kehittämään ja vahvistamaan talousarvio- ja suunnitelmavuosien aikana.

Kokouksessa esitellään talousarvion valmistelun tilanne toimialueittain sekä ehdotus investoinneiksi taloussuunnitelmakautena vuodet 2026–2028.

Oheismateriaali on luottamustoimihenkilöiden luettavissa sähköisen kokouksen puolella.

Lisätietoja asiasta antavat talousjohtaja Piia Törhönen-Sirviö, puh. 040 6740 269 tai piia.torhonen-sirvio@sotkamo.fi ja kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen, puh. 044 750 2111 tai mika.kilpelainen@sotkamo.fi ja

Kunnanjohtaja
Ehdotus

Kunnanhallitus merkitsee tiedokseen vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027-2028 taloussuunnitelman valmistelun tilanteen ja jatkaa talousarvion käsittelyä kunnanhallituksen kokouksessa 2.12.2025.

Kunnanhallitus
Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kunnanjohtajan ehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että talousjohtaja Piia Törhönen-Sirviö, controller Leena Malinen, tekninen johtaja Harri Helenius, hallinto- ja henkilöstöjohtaja Riikka Boren ja kasvatusjohtaja Ville Manninen olivat asiantuntijoina asian käsittelyn aikana ja poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Piia Määttä poistui kokouksesta asian käsittelyn jälkeen klo 16.10.

KHALL 02.12.2025 § 271

Talousjohtaja ja kunnanjohtaja

Toimintatuottoja arvioidaan kertyvän vuonna 2026 yhteensä **13,2** milj. euroa. Toimintakulujen arvioidaan olevan talousarviovuonna 2026 yhteensä **-54,1** milj. euroa. Henkilöstökulut ovat suurin kuluerä **-30,5** miljoonaa euroa. Kunta-alan nykyiset virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 29.2.2028 saakka. Sopimuksen piirissä ovat kaikki kuntien ja kuntayhtymien palkansaajat. Laskennallisia palkankorotuksia on tehty vuoden 2026 talousarvioon **3,5** % . Koko sopimuskauden palkankorotukset tulevat olemaan kumulatiivisesti **9,49** prosenttia, jonka lisäksi otetaan käyttöön uusi palkkauksen kehittämisohjelma vuosille 2026–2028, jonka vaikutus on **1,8** %. Rahoitustuotoissa ja -kuluissa on huomioitu arvio Loisteelta saatavista osingoista, sijoitusvarallisuuden tuloutuksista sekä kunnan tämänhetkisen lainakannan korkokulut ja johdannaissoimusten rahoituskulut.

Vuoden 2026 talousarvion keskeiset luvut ovat:

Tuloslaskelma

Toimintatuotot	13 192 983 €
Toimintakulut	-54 096 164 €
Toimintakate	-40 903 181 €
Verotulot	33 127 000 €
Valtionosuudet	8 504 871 €
Rahoitustuotot ja -kulut	2 097 868 €
Vuosikate	2 826 558 €
Poistot	-5 559 285 €
Tilikauden alijäämä	-2 732 727 €

Rahoituslaskelma

Investointimenot (brutto)	-8 485 000 €
Tulot investointeihin	2 432 500 €
Myyntivoitot (brutto)	350 000 €
Investointimenot (netto)	-5 702 500 €
Antolainasaamisten muutos	0 €
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000 000 €
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 336 525 €
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4 300 000 €

Vuonna 2026 tilikauden tuloksen arvioidaan olevan **-2,73** miljoonaa euroa alijäämäinen, vuonna 2027 **-2,09** miljoonaa euroa alijäämäinen ja vuonna 2028 **-1,09** miljoonaa euroa alijäämäinen.

Vuoden 2026 investoinnit ovat bruttomääräisesti yht. **8,5** milj. euroa, nettoinvestointien ollessa **5,7** milj. euroa.

Uutta pitkäaikaista lainaa suunnitellaan otettavaksi vuonna 2026 yhteensä **10** milj. euroa, vuonna 2027 yhteensä **11** milj. euroa ja vuonna 2028 yhteensä **11** milj. euroa. Lyhytaikaisen lainan lisäyksen suunnitellaan olevan **4,3** milj. euroa vuonna 2026. Lyhytaikaisen lainan määrä pysyy suunnitelmavuosina **16** milj. eurossa. Kunnan kokonaislainamäärän ennustetaan olevan vuoden 2026 lopussa yht. **96,7** milj. euroa.

Oheismateriaali on luottamustoimihenkilöiden luettavissa sähköisen kokouksen puolella.

Lisätietoja asiasta antavat talousjohtaja Piia Törhönen-Sirviö, puh. 040 6740 269 tai piia.torhonen-sirvio@sotkamo.fi ja kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen, puh. 044 750 2111 tai mika.kilpelainen@sotkamo.fi ja

Kunnanjohtaja
Ehdotus

Kunnanhallitus päättää:

1) esittää kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027-2028 taloussuunnitelman.

2) valtuuttaa talousjohtajan ja kunnanjohtajan tekemään lopulliseen talousarviokirjaan mahdolliset vähäiset tekniset korjaukset ja muutokset.

Kunnanhallitus

Puheenjohtajan esityksestä talousarvio 2026 ja vuosien 2027-2028 taloussuunnitelma esiteltiin seuraavassa järjestyksessä: kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen yleisesittely, sivistysjohtaja Merja Ojalampi ja kasvatusjohtaja Ville Manninen sivistyksen toimiala, tekninen johtaja Harri Helenius ympäristö- ja tekninen toimiala, hallinto- ja henkilöstöjohtaja Riikka Boren hallinnon toimiala.

Kunnan myöntämistä avustuksista keskusteltaessa Sami Mähönen esitti Riikka Huotarin kannattamana, että talousarvion 2026 Yleisavustuksiin yhdistyksille ehdotettua 25 000 €:n määrärahaa korotetaan 25 000 €:lla ja Kulttuuritoimen yleisavustuksiin ehdotettua 12 500 €:n määrärahaa korotetaan 2 500 €:lla.

Sami Mähönen esitti Riikka Huotarin kannattamana, että 30 000 €:n määrärahan lisäys avustuksiin katetaan kohdasta Elinkeinopalvelut 1750/ palveluiden ostot.

Kunnanjohtaja esitti, että kohtaan Elinkeinopalvelut 1750 lisätään 10 000 €:n määräraha kunnan omarahoitusosuudeksi YHESSÄ – Yhteisöllistä hyvinvointia ja turvaa -hankkeeseen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että sivistysjohtaja Merja Ojalampi, kasvatusjohtaja Ville Manninen, tekninen johtaja Harri Helenius, hallinto- ja henkilöstöjohtaja Riikka Boren ja controller Leena Malinen olivat asiantuntijoina asian käsittelyn aikana ja poistuivat kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Kunnanhallitus

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti edellä kokouksessa esitetyt muutokset vuoden 2026 talousarvioon.

Muilta osin kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti kunnanjohtajan ehdotuksen.

KVALT 16.12.2025 § 116
872/02.02.00/2025

Ehdotus

Kunnanvaltuusto hyväksyy kunnanhallituksen ehdotuksen.

Kunnanvaltuusto

Päätös

Puheenjohtajan ehdottamana puheenvuorot ennen yleiskeskustelua pidettiin seuraavassa järjestyksessä: Kunnanjohtaja Mika Kilpeläinen, talousjohtaja Piia Törhönen-Sirviö, hallinto- ja henkilöstöjohtaja Riikka Boren, sivistysjohtaja Merja Ojalampi, kasvatusjohtaja Ville Manninen, tekninen johtaja Harri Helenius, kunnanhallituksen puheenjohtaja Juho Lukkari, nuorisovaltuuston puheenjohtaja Anni Tolonen.

Valtuustoryhmien puheenvuorot seuraavassa järjestyksessä:

Janne Hyvönen, Keskustan valtuustoryhmä

Sami Mähönen, Kokoomuksen valtuustoryhmä

Antti Kela, Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä

Jouko Korhonen, Sotkamon vasemmisto

Hannu Korhonen, Perussuomalaisten valtuustoryhmä

Susanna Kinnula, Sotkamon Demarit

Keskustelun aikana Pertti Granqvist esitti, että talousarvion sivulle 62, ympäristö- ja teknisen toimialan toiminnallisiin tavoitteisiin, päivitetään kouluruokailuun liittyvä tavoite seuraavaan muotoon: Kehitämme kouluruokailua valtakunnallisten suositusten mukaisesti ja paikalliset olosuhteet ja tarpeet huomioiden. Esitys raukesi kannattamattomana.

Pertti Granqvist esitti, että talousarvion sivulle 64, Kunnallistekniset palvelujen tavoitteet kappaleeseen, päivitetään ensimmäinen lause muotoon: Yksityisteiden avustusjärjestelmän uusiminen kunnan asettamien tavoitteiden mukaisesti yhteistyössä tiekuntien edustajien kanssa. Esitys raukesi kannattamattomana.

Pertti Granqvist esitti, että talousarvion sivulta 88, poistetaan Ratatien hidasteet -investointi (projektinro 9472). Esitys raukesi kannattamattomana.

Kunnanvaltuusto hyväksyi yksimielisesti kunnanhallituksen ehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että puheenjohtaja keskeytti kokouksen taukojen ajaksi klo 14.55 - 15.25 ja klo 16.32-16.38. Taukojen jälkeen hallinto- ja henkilöstöjohtaja totesi läsnäolijat.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Anni Tolonen poistui kokouksesta klo 16.32.